

Afregning og Udjevning. Jeg haaber, at den ærede Forespørger selv vil erkjende, at netop det Slags Grunde, som ganske vist i mange Tilfælde have været tilstede og bevirket, at Andragender ere indkomne, kunde formodes af mig at være tilstede ogsaa der, hvor de ikke udtrykkelig og klart træde frem, og at dette kan have medført en særlig Betænkelighed for mig ved netop i dette Tilfælde, netop kort efter Loven af 6te Juli 1867, at gaae ind paa Opfyldelsen af den store Mængde Ønster om communal Adskillelse, som derved ere fremkomne. Forholdet er jo i Virkeligheden saa, at først efterat Loven af 1867 er traadt i Kraft og har virket, ved Communen i Virkeligheden, hvad det vil sige at være fælles om alle communale Anliggender; det er Noget, som vore Landcommuner ikke have kjendt hidtil. Jeg troer derfor, at jeg er fuldstændig berettiget til fra mit Standpunkt at være forsigtig med Anvendelsen af den Myndighed, som er givet mig i § 1, ikke alene fordi jeg kan have Grund til at formode, at et overveienende Antal Begjæringer om communal Adskillelse hidrører fra en Frygt for at underkaste sig den Proces, som Loven af 1867 har gjort nødvendig for at komme til et virkeligt Fællesskab, men ogsaa fordi jeg anseer det for rigtig — og jeg haaber, at den ærede Forespørger vil erkjende det fuldstændig Berettigede heri — at jeg, selv hvor jeg ikke kan paa vise eller ikke er overbevist om, at den af mig nævnte Grund ikke har virket til, at Ønstet er fremkommet, siger til vedkommende Communer: Prøver først, hvad det er at være fælles om alle communale Anliggender, før I begjære at blive adskilte. — Jeg haaber, at den ærede Forespørger ved det af mig Udtalte vil have opnaaet, hvad han angav at være Siemedet med Forespørgslen, og at det maa være lykkes for mig at fremstille for ham mine Grunde til for Tiden at være forsigtig med Anvendelsen af den Myndighed, som § 1 har lagt i Indenrigsministerens Haand, men — jeg maa vel gjentage det — at jeg ingenlunde har sat mig bestemt imod en communal Adskillelse, og at jeg ved Indrømmelse af Begjæringer om en saadan er gaaet saa vidt, som jeg har anseet det for forsvarligt, naar jeg skulde handle i

fuld Overensstemmelse med Bogstaven og Anden i Loven af 6te Juli 1867.

Sahle: Jeg vil indrømme den høitærede Minister fuldstændig Ret til at handle, saaledes som han har handlet, overensstemmende med den Naade, hvorpaa dette Stykke af Communalloven er blevet affattet. Der staaer jo, at Ministeren kan gjøre det i de enkelte Tilfælde, hvor særlige Omstændigheder tale derfor. Jeg kan dog ikke finde, at den Grund, som den ærede Minister har udtalt, er fyldestgjørende, jeg troer at have Grund til at antage, at der muligviis fra den høitærede Ministers Side ligger andre Hensyn for, som have bragt ham til at være noget tilbageholden med Hensyn til at imødekomme Ønster fra Communer i denne Retning, og det gjør mig ondt at have hørt en Udtalelse fra den høitærede Minister, som jeg ikke troer vil gavne saa overordentlig meget i Landet. Den høitærede Minister sagde nemlig, at selv, hvor det ikke tydeligt var udtalt, at de nævnte Mellemregninger var Grunden til, at man ønskede Adskillelsen, kunde Ministeren dog have Lov til at formode, at denne Grund var tilstede. Med Hensyn til de Andragender, der have givet mig Anledning til at stille denne Forespørgsel, skal jeg bemærke, at der her finder det mærkelige Tilfælde Sted, at begge Sogne ere lige store, at de begge kunne bestaae som Communer, at de have et passende Indvaanerantal, en passende Udstrækning, og der er ikke mere end 3 Mænd i samtlige disse Communer, som have sat sig imod deres Adskillelse; alle de Andre have bedækket disse Andragender til Rigsdagen med deres Navne. Nu forekommer det mig — jeg er jo ikke kaldet til at udtale min Mening derom anderledes end som Rigsdagsmand —, at jeg efter mit Kjendskab til Landboerne, som ikke er saa ganske ringe i mangfoldige Dele af Landet, har lagt Mærke til, at der paa mangfoldige Steder finder en forunderlig Opfattelse Sted i de forskellige Sogne, som høre til eet Pastorat, og efterat, som den høitærede Minister bemærkede, mange Sager, som før ikke vare fælles, nu ere blevne fælles, bliver Fællesskabet ogsaa mere trykkende for dem, end det var forhen. Jeg